

Briselē, 3.3.2021.
COM(2021) 95 final

2021/0051 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**par ostu nodevu nodokļa režīmu Francijas tālākajos reģionos un ar ko groza Lēmumu
Nr. 940/2014/ES**

{SWD(2021) 44 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) noteikumus piemēro Savienības tālākajiem reģioniem. Taču uz Francijas tālākajiem reģioniem neattiecas PVN direktīvas un tiesību aktu par akcīzes nodokļiem teritoriālās piemērošanas joma.

LESD noteikumi un jo īpaši tā 110. pants principā neatļauj Francijas tālākajos reģionos piemērot atšķirīgus noteikumus vietējām precēm un tām, kuru izcelsme ir Francijas valsts pamatteritorija, citas dalībvalstis vai trešās valstis. Tomēr LESD 349. pantā ir paredzēta iespēja ieviest īpašus pasākumus par labu šiem reģioniem, ņemot vērā pastāvīgus ierobežojumus, kas ietekmē tālāko reģionu ekonomisko un sociālo situāciju. Minētie pasākumi attiecas uz dažādām politikas jomām, tostarp uz nodokļu politiku.

“Ostu nodevu” nodoklis ir netiešs nodoklis, ko piemēro tikai Francijas tālākajos reģionos Martinikā, Gvadelupā, Francijas Gviānā, Reinjonā un Majotā. Šo nodokli piemēro preču importam neatkarīgi no izcelsmes un preču piegādēm, ko par samaksu veic ražošanas darbībās iesaistītas personas. Principā to piemēro tādā pašā veidā gan vietējā ražojuma precēm, gan importētajām precēm.

Tomēr ar Padomes 2014. gada 17. decembra Lēmumu Nr. 940/2014/ES¹ Francijai ir atļauts līdz 2020. gada 31. decembrim paredzēt atbrīvojumus no “ostu nodevu” nodokļa vai tā samazinājumus konkrētām precēm, attiecībā uz kurām pastāv vietēja ražošana, ņemot vērā, ka ievērojams imports var kaitēt vietējās ražošanas saglabāšanai, un papildu izmaksas, kas sadārdzina vietējās ražošanas pašizmaksas salīdzinājumā ar ievestajām precēm. Minētā lēmuma pielikumā ir sniegts to preču saraksts, kurām var piemērot nodokļa atbrīvojumus vai samazinājumus. Vietējā ražojuma un pārējām precēm piemērojamā nodokļa starpība atkarībā no konkrētās preces nedrīkst pārsniegt attiecīgi 10, 20 vai 30 procentpunktus.

Šis nodokļa starpības ir paredzētas, lai kompensētu neizdevīgos konkurences apstākļus tālākajos reģionos, kā rezultātā palielinās ražošanas izmaksas un līdz ar to arī vietēji ražotu preču pašizmaksa. Bez īpašiem pasākumiem vietējās preces būtu mazāk konkurētspējīgas nekā citur ražotās preces, pat ņemot vērā šādu preču transportēšanas izmaksas. Tas apdraudētu vietējās ražošanas saglabāšanu, kuras ražošanas izmaksas ir lielākas šo reģionu īpašo pastāvīgo ierobežojumu dēļ.

Francijas iestādes 2019. gada 1. martā lūdza Komisiju turpināt “ostu nodevu” nodokļa režīmu pēc 2020. gada 31. decembra.

Tā kā beidzas Padomes lēmumā paredzētais termiņš, Komisija jau iepriekš bija sākusi ārēju pētījumu, lai novērtētu pašreizējo režīmu un dažādu paredzamo iespēju iespējamo ietekmi laikposmā pēc 2020. gada. Pamatojoties uz šo pētījumu, Komisija uzskata, ka ir pamatoti piešķirt pieprasīto pagarinājumu, nosakot dažas izmaiņas esošajā režīmā.

Lai dotu Francijas iestādēm iespēju apkopot visu nepieciešamo informāciju, kuras vākšana Covid-19 veselības krīzes dēļ ir aizkavējusies, un dotu Komisijai laiku iesniegt līdzsvarotu priekšlikumu, ievērojot dažādās attiecīgās intereses, ar Padomes 2020. gada 16. novembra

¹ Lēmums Nr. 940/2014/ES (2014. gada 17. decembris) par ostu nodevu nodokļa režīmu Francijas tālākajos reģionos (OV L 367, 23.12.2014., 1. lpp.).

Lēmumu (ES) 2020/1793² par sešiem mēnešiem pagarināja Padomes Lēmuma Nr. 940/2014/ES piemērošanas termiņu, t. i., līdz 2021. gada 30. jūnijam iepriekš noteiktā 2020. gada 31. decembra vietā.

Tāpēc ar šo priekšlikumu tiek izveidots tiesiskais regulējums, kas piemērojams “ostu nodevu” nodoklim pēc 2021. gada 30. jūnija: izveidojot jaunu atkāpes režīmu laikposmam no 2022. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim, pārskatot pašreizējos noteikumus, lai padarītu režīmu elastīgāku un pārredzamāku. Tajā pašā laikā par sešiem mēnešiem, proti, līdz 2021. gada 31. decembrim, tiek pagarināts Lēmuma Nr. 940/2014/ES darbības termiņš, lai dotu Francijai laiku transponēt valsts tiesību aktos šo jauno režīmu, kas piemērojams no 2022. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim.

Ierosinātie grozījumi salīdzinājumā ar pašreizējo režīmu ir šādi.

(a) Kritēriju noteikšana tādu preču atlasei, kurām var piemērot nodokļa starpību.

Sarakstā iekļautās preces ir atlasītas, balstoties uz pamatojumu par papildu ražošanas izmaksām, kas palielina vietējās ražošanas izmaksas salīdzinājumā ar citur ražotām precēm un apdraud vietējā ražojuma preču konkurētspēju.

Tā var notikt, ja:

- (1) vietējās ražošanas tirgus daļa ir mazāka nekā 5 %;
- (2) vai ja tās tirgus daļa pārsniedz 90 %,

Tika pieprasīti papildu pierādījumi, kas ļautu pierādīt visus vai daļu no šādiem apstākļiem:

- darbietilpīga ražošana;
- jauna ražošana vai papildu ražošana, kas paredzēta uzņēmuma produkcijas dažādošanai;
- stratēģiska ražošana vietējai attīstībai (piemēram, aprites ekonomikas jomās, piemēram, kokapstrāde, bioloģiskās daudzveidības uzlabošana un vides aizsardzība);
- inovatīva ražošana vai ražošana, kurai ir augsta pievienotā vērtība;
- tādu preču ražošana, kuru piegādes traucējumi no citām valstīm varētu apdraudēt attiecīgās teritorijas ekonomiku vai iedzīvotājus, piemēram, būvmateriāli un pārtikas produkti;
- ražošana, kas var pastāvēt tikai tad, ja tai ir dominējošs stāvoklis tirgū, ņemot vērā attālāko reģionu tirgu nelielo apjomu;
- veselības krīžu risināšanā nepieciešamu medicīnisko izstrādājumu un individuālo aizsardzības līdzekļu ražošana.

(b) Divu maksimālo nodokļu starpību ieviešana 20 % un 30 % apmērā pašreizējo 3 starpību vietā. Tomēr atļautā nodokļa starpība nedrīkstētu pārsniegt pamatotās papildu izmaksas.

² Padomes Lēmums (ES) 2020/1793 (2020. gada 16. novembris), ar ko groza Lēmuma Nr. 940/2014/ES par ostu nodevu nodokļa režīma Francijas tālākajos reģionos piemērošanas termiņu (OV L 402, 1.12.2020., 21.-22. lpp.).

- (c) “Ostu nodevu” nodokļa piemērošanas robežsummas palielināšana līdz 550 000 EUR. Saskaņā ar ierosināto mehānismu operatoriem, kuru gada apgrozījums ir mazāks nekā šī robežsumma, netiktu piemērots “ostu nodevu” nodoklis. Tomēr šie operatori nevarēs atskaitīt iepriekš samaksāto šā nodokļa summu. Mehānisma mērķis ir atbrīvot no nodokļa mazo uzņēmēju ražošanu, samazināt administratīvo slogu, kā arī atbalstīt to attīstību. Šis pasākums ir pamatots ar tā nelielo ietekmi uz budžetu³ un tā radītajiem nelielajiem konkurences izkropļojumiem, ņemot vērā iesaistīto ekonomikas dalībnieku mazo skaitu⁴.
- (d) Starpposma ziņojums tika aizstāts ar ziņojumu 2025. gada 30. septembrī, kurā jābūt iekļautai vismaz lēmuma II pielikumā noteiktajai informācijai. Šie elementi tiks izmantoti režīma atjaunošanas pamatā. Šā priekšlikuma mērķis ir samazināt nevajadzīgi biežas režīma novērtēšanas slogu un palielināt uzraudzības un novērtēšanas darbību lietderību un efektivitāti.

Turklāt attiecībā uz to ražošanas papildu izmaksu novērtējumu, kuras ir paredzēts kompensēt ar nodokļa starpību, Francijas iestādes attiecībā uz katru muitas nomenklatūras četrциparu pozīciju ir sniegušas vietējo uzņēmumu ražošanas to papildu izmaksu novērtējumu, kas galvenokārt ir šādas: piegādes izmaksas, algas, augstākas enerģijas izmaksas, finanšu izmaksas, kas saistītas ar vajadzību veidot lielākus krājumus, augstākas uzturēšanas izmaksas, ražošanas iekārtu nepietiekama izmantošana, augstākas finansiālās izmaksas.

Lēmuma pielikumā ir sniegts to preču saraksts, kurām var piemērot “ostu nodevu” nodokļa atbrīvojumus vai samazinājumus. Vietējā ražojuma un pārējām precēm piemērojamā nodokļa starpība atkarībā no konkrētās preces nedrīkst pārsniegt attiecīgi 20 vai 30 procentpunktus. Pielikuma a) daļā ir uzskaitītas preces, attiecībā uz kurām nodokļa starpība nedrīkst pārsniegt 20 procentpunktus, un b) daļā ir uzskaitītas preces, attiecībā uz kurām šī starpība nedrīkst pārsniegt 30 procentpunktus.

Pielikumā uzskaitītās preces lielākoties ir tās pašas, kas uzskaitītas Padomes Lēmuma Nr. 940/2014/ES pielikumā. Tomēr, pilnībā pārskatot sarakstus, tika svītrotas vairākas preces, attiecībā uz kurām nodokļa starpība vairs nebija pamatota. Savukārt, ir pievienotas preces, kas nav iekļautas Lēmumā Nr. 940/2014/ES, bet kuru ražošana ir sākusies vai ir attīstījusies. Visbeidzot, dažas preces ir saglabātas sarakstos, bet atļautā nodokļa starpība tiek mainīta, to palielinot vai samazinot, lai ņemtu vērā izmaiņas papildu izmaksās.

• **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

2017. gada paziņojumā “Stiprāka un atjaunota stratēģiskā partnerība ar ES tālākajiem reģioniem”⁵ uzsvērts, ka tālākie reģioni joprojām saskaras ar nopietnām grūtībām, no kurām daudzas ir pastāvīgas. Šajā paziņojumā izklāstīta Komisijas jaunā pieeja turpmākajai virzībai, lai veicinātu tālāko reģionu attīstību, maksimāli izmantojot to priekšrocības un iespējas, ko sniedz jaunie izaugsmes un darbvietu radīšanas vektori.

³ Tiek lēsts, ka ieņēmumi, kas saistīti ar nodokļu uzlikšanu uzņēmumiem, kuru apgrozījums ir no 300 000 līdz 550 000 EUR, 2019. gadā bija tikai 1,22 miljoni EUR, kas ir aptuveni 0,1 % no kopējiem ostu nodevu nodokļa ieņēmumiem (1,2 miljardi EUR).

⁴ Attiecīgo uzņēmumu skaits ir 222.

⁵ COM(2017)623 final.

Šajā sakarā šā priekšlikuma mērķis ir atbalstīt vietējo ražošanu, un tādējādi veicināt nodarbinātību Francijas tālākajos reģionos. Ar šo priekšlikumu atjauno vietējās ražošanas konkurētspēju, kompensējot nelabvēlīgos faktorus, ko rada reģionu ģeogrāfiskā un ekonomiskā situācija. Tas papildina attālu un salu reģionu īpašo attīstības problēmu pārvarēšanas programmu (*POSEI*)⁶, kuras mērķis ir atbalstīt primāro nozari un izejvielu ražošanu, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu (EJZF)⁷ un Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF)⁸, kas ietver papildu īpašu piešķirumu, lai kompensētu tālāko reģionu papildu izmaksas, kas saistītas ar to ierobežojumiem.

Turklāt nepieciešamās saskaņotības ar lauksaimniecības politikas noteikumiem rezultātā ir izslēgta nodokļa starpības piemērošana visiem pārtikas produktiem, par kuriem var saņemt atbalstu saskaņā ar III nodaļu Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 13. marta Regulā (ES) Nr. 228/2013, ar ko ievieš īpašus pasākumus lauksaimniecības jomā attālākajiem Eiropas Savienības reģioniem un uz kuriem jo īpaši attiecas īpašais piegādes režīms.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Priekšlikums atbilst 2015. gada vienotā tirgus stratēģijai⁹, saskaņā ar kuru Komisija plāno izveidot dziļāku un taisnīgāku vienoto tirgu, kas dos labumu visām ieinteresētajām personām. Viens no ierosinātā pasākuma mērķiem ir mazināt papildu izmaksas, kas rodas tālāko reģionu uzņēmumiem un kavē to pilnīgu dalību vienotajā tirgū. Ņemot vērā ierobežoto ražošanas apjomu Francijas tālākajos reģionos, nav paredzēta negatīva ietekme uz vienotā tirgus pareizu darbību.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 349. pants. Šis noteikums ļauj Padomei pieņemt īpašus noteikumus, kuru mērķis ir paredzēt nosacījumus līgumu piemērošanai ES tālākajiem reģioniem.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Vienīgi Padomei ir pilnvaras, pamatojoties uz LESD 349. pantu, pieņemt īpašus pasākumus par labu tālākajiem reģioniem, pielāgojot līgumu, tostarp kopējo politikas virzienu, piemērošanu šiem reģioniem, ņemot vērā pastāvīgus ierobežojumus, kas ietekmē tālāko reģionu ekonomikas un sociālo situāciju. Tas attiecas arī uz atļaujām atkāpties no LESD 110. panta. Tādējādi šajā priekšlikumā ir ievērots subsidiaritātes princips.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 228/2013 (2013. gada 13. marts).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu.

⁹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Vienotā tirgus pilnīgošana — plašākas iespējas cilvēkiem un uzņēmējdarbībai" [COM(2015) 550 fināl], 4. lpp.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums atbilst Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 4. punktā noteiktajam proporcionalitātes principam. Šis priekšlikums attiecas tikai uz precēm, par kurām ir sniegts pamatojums saistībā ar papildu izmaksām vietējā ražojuma precēm.

Tāpat maksimālā ierosinātā starpība katrai precei, uz kuru attiecas šis priekšlikums, nepārsniedz to, kas nepieciešams, ņemot vērā katras attiecīgās vietējās ražošanas papildu izmaksas. Tādējādi nodokļu slogs, kas tiek uzlikts precēm, kuras importē Francijas tālākajos reģionos, nepārsniedz to, kas nepieciešams, lai kompensētu vietējā ražojuma preču vājāko konkurētspēju salīdzinājumā ar importētajām precēm. Un tādējādi sasniegtu Līguma mērķus, proti, nodrošinātu pareizu un efektīvu iekšējā tirgus darbību.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Tiek ierosināts Padomes lēmums, ar ko aizstāj Padomes Lēmumu Nr. 940/2014/ES.

3. **EX POST NOVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post novērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Ostu nodevu nodokļa režīma darbības joma ir pielāgota attiecīgo ekonomikas dalībnieku vajadzībām. Šā režīma mērķis ir atbalstīt vietējās preces, samazinot konkurētspējas atšķirības starp vietējām precēm un precēm, kuru izcelsme nav šajos reģionos, ņemot vērā, ka pastāv pastāvīgi ierobežojumi, kas palielina ražošanas izmaksas un līdz ar to arī vietēja ražojuma preču pašizmaksu. Ostu nodevu nodokļa režīms kompensē aptuveni pusi no papildu izmaksām. Laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam piemērotās nodokļu starpības izrādījās samērīgas ar aprēķinātajām papildu izmaksām¹⁰.

Ārējā pētījuma kvantitatīvo datu analīzes rezultāti liecina, ka bez ostu nodevu nodokļa režīma vietējās ražošanas rādītāji būtu ievērojami pasliktinājušies. Aptuveni 37 % no to preču vērtības, kurām piemēro nodokļu starpību (aptuveni 850 miljoni EUR), ir radījis nodokļa starpības mehānisms, pozitīvi ietekmējot nodarbinātību, kas pieaug nozarēs, kuras piemēro ostu nodevu nodokļa režīmu kopš 2014. gada (salīdzinājumā ar samazināšanos nozarēs, uz kurām neattiecas ostu nodevu nodokļa režīms), un darbojošos uzņēmumu skaitu, kas tajā pašā laikposmā palielinājās par aptuveni 1,7 % (salīdzinājumā ar kopējo samazinājumu par 3 %). No otras puses, nav pierādījumu par ietekmi uz ieguldījumiem un vietējās ražošanas dažādošanu. Ostu nodevu nodokļa režīma izmaksu un ieguvumu attiecība kopumā ir pozitīva, un papildu vietējā ražošana, ko rada nodokļu starpība, 2,5 reizes pārsniedz pasākuma “izmaksas”.

Ostu nodevu nodokļa režīma piemērošanas rezultātā imports netika aizstāts. Praksē lielākā daļa vietējo preču, attiecībā uz kurām piemēro nodokļa starpību, laika gaitā ir zaudējušas tirgus daļu, kas apstiprina, ka ostu nodevu nodokļa režīms drīzāk ir pasākums, kas samazina vietējās ražošanas konkurētspējas zudumu, nevis attīstības instruments.

Attiecībā uz ostu nodevu nodokļa starpības ietekmi uz patēriņa cenām un dzīves dārdzību Francijas tālākajos reģionos ārējā pētījumā secināts, ka šī ietekme ir neliela, jo papildu

¹⁰ Tika konstatēti ļoti nedaudzi (kas atbilst 0,6 % no attiecināmajām precēm) pārmērīgas kompensācijas gadījumi (vidēji mazāk nekā 3 procentpunkti), ņemot vērā papildu izmaksu atjaunināto aprēķinu (2020. gadā).

nodoklis, ko piemēro precēm, kurām piemēro nodokļa starpību, nepārsniedz 1,5 % no galapatēriņa tālākajos reģionos.

Visbeidzot, reģionālo tirdzniecības datu analīzes rezultāti liecina, ka ostu nodevu nodokļa starpībai ir neliela ietekme uz importa apjomu no *Cariforum* valstīm un Austrumāfrikas un Dienvidāfrikas valstīm. Turklāt iespējamai pilnīgai ostu nodevu nodokļa atcelšanai būtu ļoti ierobežota ietekme uz preču importu no šīm valstīm (aptuveni 2 miljoni EUR), taču tai būtu ļoti būtiska negatīva ietekme uz vietējo ražošanu (aptuveni 300 miljoni EUR). Tas galvenokārt nāktu par labu ES un trešo valstu, kas nav *Cariforum* un Austrumāfrikas un Dienvidāfrikas valstis, eksportētājiem.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šīs iniciatīvas ietvaros notika visaptveroša apspriešanās ar galvenajiem politikas un ekonomikas dalībniekiem, tostarp pārrunas (80) un apmeklējumi trijos reģionos (Reinjonā, Gvadelupā un Martinikā), kā arī aptauja uzņēmumos, kas atrodas šajos tālākajos reģionos (196), aptverot visus piecus attiecīgos reģionus. Šo ekonomikas dalībnieku mērķtiecīgo (tiešsaistes) aptauju izplatīja galvenokārt ar profesionālo apvienību starpniecību, kas darbojas dažādās teritorijās, kā arī ar tiešiem uzaicinājumiem 15 420 uzņēmumiem, kas norādīti tirdzniecības kameru iesniegtajos uzņēmumu sarakstos.

Apspriešanās laikā uzmanība tika vērsta uz vajadzību nodrošināt pienācīgu tvērumu un labu līdzsvaru starp attiecīgajām ieinteresētajām personām. Apspriešanas mērķis jo īpaši bija iesaistīt visas attiecīgās valsts iestādes administratīvā līmenī (centrālā un vietējā līmeņa) un kompetences jomās (politikas veidošanas iestādes, nodokļu un muitas pārvaldes, statistikas iestādes utt.). Turklāt šajā apspriešanā tika iekļauti arī vietējo ražošanas nozaru pārstāvji, t. i., ostu nodevu nodokļa starpību saņēmēji, kā arī tirdzniecības un pakalpojumu nozares, uz kurām tieši vai netieši attiecas šis nodokļa starpības režīms.

- **Ietekmes analīze**

Šīs ietekmes analīzes pamatā ir šādi divi secīgi pasākumi: pašreizējā režīma *ex post* novērtējums, kam seko perspektīvas analīze. Šāds novērtējums par to, kāda ietekme varētu būt pašreizējā režīma turpināšanai un iespējamām izmaiņām tajā, ir izklāstīts analītiskā dokumentā, kura pielikumā ir iekļauts novērtējums. Šis dokuments tika sagatavots, pamatojoties uz ārēju pētījumu un Francijas sniegto informāciju.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē ES budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, novērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Režīma darbības ilgums ir seši gadi, proti, līdz 2027. gada 31. decembrim. Tomēr iepriekš būs jānovērtē minētā režīma piemērošanas rezultāti.

Tāpēc Francija vēlākais līdz 2025. gada 30. septembrim iesniegs ziņojumu par nodokļu režīma piemērošanu laikposmā no 2019. līdz 2024. gadam¹¹. Šajā ziņojumā jāiekļauj:

- informācija par ražošanas papildu izmaksām;
- iespējamie konkurences izkropļojumi un ietekme uz iekšējo tirgu;
- informācija, kas vajadzīga, lai novērtētu režīma atbilstību efektivitātes, lietderības, būtiskuma, saskaņotības ar citām ES politikas jomām un ES pievienotās vērtības kritērijiem.

Ziņojumā būtu arī jāapkopo informācija no visām ieinteresētajām personām par to ražošanas papildu izmaksu līmeni un attīstību, atbilstības nodrošināšanas izmaksām un iespējamām tirgus traucējumu gadījumiem.

Lai nodrošinātu, ka Francijas iestāžu ievāktā informācija satur datus, kas Komisijai vajadzīgi nolūkā pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu par režīma derīgumu un dzīvotspēju nākotnē, Komisija ir izstrādājusi īpašas norādes par iesniedzamo informāciju. Šī informācija ir iekļauta priekšlikuma II pielikumā. Ciktāl iespējams, šīs norādes ir kopīgas citām līdzīgiem režīmiem, kas ir spēkā ES tālākajos reģionos.

Tie ļaus Komisijai noteikt, vai joprojām pastāv iemesli šim ostu nodevu nodokļa starpības mehānismam, vai Francijai piešķirtās nodokļu priekšrocības joprojām ir samērīgas un vai ir iespējami alternatīvi pasākumi šim režīmam, ņemot vērā tā starptautisko dimensiju.

Kad Francijas iestādes iesniegs uzraudzības ziņojumu, Komisija novērtēs nodokļa starpību ietekmi un novērtēs izmaiņu nepieciešamību.

• **Konkrēto priekšlikuma noteikumu sīks skaidrojums**

Šī daļa nav piemērojama, ciktāl priekšlikuma noteikumi paši par sevi ir formulēti.

¹¹ Ziņojumā būtu jāiekļauj dati par 2019. gadu, lai noteiktu atsauces datus un ļautu Komisijai pārbaudīt režīma ietekmi laikposmā pēc 2021. gada. Ziņojumā pēc iespējas būtu jāiekļauj visjaunākie dati līdz 2024. gadam (ieskaitot).

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par ostu nodevu nodokļa režīmu Francijas tālākajos reģionos un ar ko groza Lēmumu Nr. 940/2014/ES

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 349. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu¹,

saskaņā ar īpašo likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Līguma noteikumi, kas ir piemērojami Francijas tālākajiem reģioniem, principā nepieļauj nodokļu uzlikšanas atšķirības starp vietējām precēm un precēm no Francijas pamatteritorijas vai citām dalībvalstīm. Tomēr LESD 349. pantā ir paredzēta iespēja ieviest īpašus pasākumus par labu tālākajiem reģioniem, ņemot vērā pastāvīgus ierobežojumus, kas ietekmē tālāko reģionu ekonomisko un sociālo situāciju.
- (2) Tādēļ būtu jāpieņem īpaši pasākumi, jo īpaši, lai paredzētu nosacījumus Līguma piemērošanai Francijas tālākajiem reģioniem. Šādiem pasākumiem ir jāņem vērā minēto reģionu īpatnības un grūtības, neietekmējot Savienības tiesiskā regulējuma integritāti un saskaņu, tostarp iekšējo tirgu un kopējo politiku. Neizdevīgie konkurences apstākļi, ar kuriem saskaras Francijas tālākie reģioni, ir minēti Līguma 349. pantā: attālums, tas, ka tās ir salas, to mazā teritorija, sarežģīts reljefs un klimats, to atkarība no dažiem ražojumiem. Šie pastāvīgie ierobežojumi nozīmē, ka tālākie reģioni ir atkarīgi no izejvielām un enerģijas avotiem, tiem ir jāveido lielāki krājumi, vietējais tirgus ir mazs apvienojumā ar mazattīstītu eksporta darbību utt. Visi šie neizdevīgie konkurences apstākļi palielina ražošanas izmaksas un līdz ar to vietējo ražojumu pašizmaksu, kas, nepastāvot īpašiem pasākumiem, būtu mazāk konkurētspējīgi salīdzinājumā ar tiem, kas nāk no citām valstīm, pat ņemot vērā transporta izmaksas uz Francijas tālākajiem reģioniem. Tas apdraudētu vietējās ražošanas saglabāšanu. Tāpēc ir jāveic īpaši pasākumi, lai stiprinātu vietējo ražošanu, uzlabojot tās konkurētspēju.
- (3) Ar Padomes Lēmumu Nr. 940/2014/ES² Francijai ir atļauts līdz 2021. gada 30. jūnijam vietējā ražojuma preču konkurētspējas atjaunošanas nolūkā paredzēt atbrīvojumus vai samazinājumus attiecībā uz ostu nodevu nodokli dažām precēm, ko ražo tālākajos reģionos – Martinikā, Gvadelupā, Franču Gviānā, Reinjonā un Majotā –

¹ OV C , , . lpp.

² Padomes Lēmums Nr. 940/2014/ES (2014. gada 17. decembris) par ostu nodevu nodokļa režīmu Francijas tālākajos reģionos (OV L 367, 23.12.2014., 1. lpp.).

un attiecībā uz kurām pastāv vietēja ražošana, ņemot vērā, ka ievērojams imports var kaitēt vietējās ražošanas saglabāšanai un ka papildu izmaksas sadārdzina vietējās ražošanas pašizmaksas salīdzinājumā ar citur ražotām precēm. Minētā lēmuma pielikumā ir sniegts to preču saraksts, kurām var piemērot nodokļa atbrīvojumus vai samazinājumus. Vietējā ražojuma un pārējām precēm piemērojamā nodokļa starpība atkarībā no konkrētās preces nedrīkst pārsniegt attiecīgi 10, 20 vai 30 procentpunktus.

- (4) Francija lūdz no 2021. gada 1. jūlija saglabāt mehānismu, kas ir līdzīgs Lēmumā 940/2014/ES iekļautajam mehānismam. Tā norāda, ka iepriekš uzskaitītie neizdevīgie konkurences apstākļi joprojām pastāv, kā arī to, ka Lēmumā Nr. 940/2014/ES paredzētais nodokļa režīms ir ļāvis saglabāt un atsevišķos gadījumos attīstīt vietējo ražošanu, nav traucējis ārējo tirdzniecību un nav radījis pārmērīgu kompensāciju par papildu izmaksām, kas radušās uzņēmumiem.
- (5) Šajā sakarā Francija ir paziņojusi Komisijai par katru no pieciem tālākajiem reģioniem virkni tādu preču sarakstu, kurām Francija plāno piemērot atšķirīgas nodokļa likmes, starpībai esot līdz 20 vai 30 procentpunktiem, atkarībā no tā, vai tās ir vai nav ražotas vietēji. Tas neattiecas uz Francijas tālāko reģionu Senmartēnu.
- (6) Ar šo lēmumu tiek īstenoti Līguma 349. panta noteikumi un Francijai tiek atļauts piemērot atšķirīgas nodokļa likmes precēm, par kurām tās ir pamatojušas, pirmkārt, vietējās ražošanas faktu, otrkārt, ievērojama apmēra preču importu (tostarp no Francijas pamatteritorijas, kā arī citām dalībvalstīm), kas var kaitēt vietējās ražošanas saglabāšanai, un, visbeidzot, tādu papildu izmaksu esību, kas sadārdzina vietējās ražošanas pašizmaksu salīdzinājumā ar ievestajām precēm un pavājina vietējā ražojuma preču konkurētspēju. Atļautā nodokļu likmes starpība nedrīkst pārsniegt pamatotās papildu izmaksas.
- (7) Gadījumos, kad vietējās produkcijas tirgus daļa ir mazāka nekā 5 % vai ja importa daļa ir mazāka nekā 10 %, ir pieprasīti papildu pierādījumi, lai pierādītu visus vai daļu no šādiem apstākļiem: darbietilpīga ražošana, jauna ražošana vai papildu ražošana, kas paredzēta uzņēmuma produkcijas dažādošanai, stratēģiska ražošana vietējai attīstībai (piemēram, aprites ekonomikas, bioloģiskās daudzveidības uzlabošanas un vides aizsardzības jomā), inovatīva ražošana vai ražošana, kurai ir augsta pievienotā vērtība, tādu preču ražošana, kuru piegādes traucējumi no citām valstīm varētu apdraudēt attiecīgās teritorijas ekonomiku vai iedzīvotājus, piemēram, būvmateriāli un pārtikas produkti; ražošana, kas var pastāvēt tikai tad, ja tai ir dominējošs stāvoklis tirgū, ņemot vērā tālāko reģionu tirgu nelielo apjomu, veselības krīžu risināšanā nepieciešamu medicīnisko izstrādājumu un individuālo aizsardzības līdzekļu ražošana. Šo principu piemērošana ļaus īstenot Līguma 349. panta noteikumus, nepārsniedzot nepieciešamību un neradot nepamatotas priekšrocības vietējai ražošanai, lai neietekmētu Savienības tiesiskā regulējuma integritāti un saskaņu, tostarp saglabājot godīgu konkurenci iekšējā tirgū un valsts atbalsta politikas jomā.
- (8) Lai vienkāršotu un atvieglotu mazo uzņēmumu pienākumus, kā arī atbalstītu mazo uzņēmumu attīstību, atbrīvojumus no nodokļiem vai to samazinājumus piemēros visiem operatoriem, kuru gada apgrozījums ir 550 000 EUR vai vairāk. Operatoriem, kuru gada apgrozījums ir mazāks nekā šī robežsumma, ostu nodevu nodokli nepiemēro, tomēr šie operatori nevar atskaitīt iepriekš samaksāto nodokļa summu.
- (9) Lai nodrošinātu saskaņotību ar Savienības tiesībām, nodokļa starpības piemērošana ir jāatceļ attiecībā uz visiem pārtikas produktiem, par kuriem tiek saņemts atbalsts, kas

paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013¹ III nodaļā. Minētā pasākuma mērķis ir novērst, ka saskaņā ar īpašo piegādes režīmu piešķirtā lauksaimniecības jomas finanšu atbalsta ietekme tiek anulēta vai samazināta ar augstāku nodokļu uzlikšanu subsidētajām precēm, piemērojot ostu nodevu nodokli.

- (10) Francijas tālāko reģionu sociālekonomiskās attīstības atbalsta mērķi, kas jau tika noteikti Lēmumā Nr. 940/2014/ES, ir apstiprināti ar prasībām attiecībā uz nodokļa mērķi. Šā nodokļa ieņēmumu iekļaušana Francijas tālāko reģionu nodokļu resursos un to piešķiršana šo reģionu ekonomiskās un sociālās attīstības stratēģijai, kas sniedz ieguldījumu vietējās darbības veicināšanai, ir juridisks pienākums.
 - (11) Lēmums Nr. 940/2014/ES ir jāgroza, lai tajā atļautās atkāpes piemērošanas termiņu pagarinātu par sešiem mēnešiem, proti, līdz 2021. gada 31. decembrim. Šim periodam būtu jāļauj Francijai transponēt šo lēmumu valsts tiesību aktos.
 - (12) Režīma darbības ilgums būtu jānosaka uz sešiem gadiem, proti, līdz 2027. gada 31. decembrim. Lai Komisija varētu novērtēt, vai joprojām tiek izpildīti nosacījumi, kas pamato atkāpi, Francijai vēlākais līdz 2025. gada 30. septembrim būtu jāiesniedz Komisijai uzraudzības ziņojums. Tādēļ ir lietderīgi noteikt minētā ziņojuma vajadzīgo struktūru un saturu.
 - (13) Lai izvairītos no jebkāda juridiska riska, ir nepieciešams, lai šo lēmumu piemērotu no 2022. gada 1. janvāra, savukārt ar Lēmumu Nr. 940/2014/ES atļautās atkāpes piemērošanas perioda pagarinājumam būtu jāstājas spēkā 2021. gada 1. jūlijā.
 - (14) Šis lēmums neskar iespējamo Līguma 107. un 108. panta piemērošanu,
- IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Atkāpjoties no Līguma 28., 30. un 110. panta, Francijai atļauj līdz 2027. gada 31. decembrim noteikt atbrīvojumus no ostu nodevu nodokļa vai tā samazinājumus attiecībā uz I pielikumā minētajām precēm, kuras ražo Gvadelupā, Franču Gviānā, Martinikā, Majotā un Reinjonā, kas Līguma 349. panta nozīmē ir Francijas tālākie reģioni. Minētie atbrīvojumi vai samazinājumi jāveic saskaņā ar attiecīgo tālāko reģionu ekonomiskās un sociālās attīstības stratēģiju, ņemot vērā Savienības sistēmu, un tiem jāveicina vietējās darbības, nemainot tirdzniecības nosacījumus tādā mērā, ka tas būtu pretrunā kopīgajām interesēm.

2. Attiecībā uz nodokļa likmi, ko piemēro līdzīgām precēm, kas nav ražotas attiecīgajos tālākajos reģionos, piemērotie atbrīvojumi vai samazinājumi, kas minēti 1. punktā, nedrīkst radīt starpību, kas pārsniedz:

- a) 20 procentpunktus par precēm, kas uzskaitītas I pielikuma a) daļā;
- b) 30 procentpunktus par precēm, kas uzskaitītas I pielikuma b) daļā.

Francija apņemas nodrošināt, ka pielikumā minētajām precēm piemērotie atbrīvojumi vai samazinājumi nepārsniedz ne pamatotās papildu izmaksas, ne noteiktos procentpunktus, kas ir nepieciešams, lai saglabātu, veicinātu un attīstītu vietējo saimniecisko darbību.

3. Francija piemēro 1. un 2. punktā minētos atbrīvojumus no nodokļiem vai nodokļu samazinājumus operatoriem, kuru gada apgrozījums ir vienāds ar vai lielāks nekā 550 000

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 228/2013 (2013. gada 13. marts), ar ko ievieš īpašus pasākumus lauksaimniecības jomā attālākajiem Eiropas Savienības reģioniem un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 247/2006 (OV L 78, 20.3.2013., 23. lpp.).

EUR. Operatoriem, kuru gada apgrozījums ir mazāks nekā minētā robežsumma, ostu nodevu nodokli nepiemēro.

2. pants

1. panta 1. punktā minētās preces ir atlasītas, pamatojoties uz papildu ražošanas izmaksu esību, kas palielina vietējās ražošanas pašizmaksas salīdzinājumā ar citur ražotām precēm un apdraud vietējā ražojuma preču konkurētspēju.

Tā var notikt, ja:

- (a) vietējās ražošanas tirgus daļa ir mazāka nekā 5 %;
- (b) vai ja tās tirgus daļa pārsniedz 90 %,

Tika pieprasīti papildu pierādījumi, kas ļautu pierādīt visus vai daļu no šādiem apstākļiem:

- (1) darbietilpīga ražošana;
- (2) jauna ražošana vai papildu ražošana, kas paredzēta uzņēmuma produkcijas dažādošanai;
- (3) stratēģiska ražošana vietējai attīstībai;
- (4) inovatīva ražošana vai ražošana, kurai ir augsta pievienotā vērtība;
- (5) tādu preču ražošana, kuru piegādes traucējumi no citām valstīm varētu apdraudēt attiecīgās teritorijas ekonomiku vai iedzīvotājus;
- (6) ražojumi, kas var pastāvēt tikai tad, ja tiem ir dominējošs stāvoklis tirgū, ņemot vērā attālāko reģionu tirgu nelielo apjomu;
- (7) veselības krīžu risināšanā nepieciešamu medicīnisko izstrādājumu un individuālo aizsardzības līdzekļu ražošana.

3. pants

Precēm, uz kurām attiecas Regulas (ES) Nr. 228/2013 III nodaļā paredzētais īpašais piegādes režīms, Francijas iestādes piemēro tādu pašu nodokļu režīmu kā vietējā ražojuma precēm.

4. pants

Francija vēlākais līdz 2025. gada 30. septembrim iesniedz Komisijai uzraudzības ziņojumu, kas tai ļauj novērtēt, vai joprojām tiek izpildīti 1. pantā minētā nodokļu režīma piemērošanas nosacījumi. Uzraudzības ziņojumā iekļauj II pielikumā paredzēto informāciju.

5. pants

Lēmuma Nr. 940/2014/ES 1. panta 1. punktā datumu “līdz 2021. gada 30. jūnijam” aizstāj ar datumu “līdz 2021. gada 31. decembrim”.

6. pants

Šo lēmumu piemēro no 2022. gada 1. janvāra, izņemot 5. pantu, kuru piemēro no 2021. gada 1. jūlija.

7. pants

Šis lēmums ir adresēts Francijas Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*